

آغاز افت تولید گاز پارس جنوبی از ۱۴۰۴

شناسه خبر : ۱۴۰۱۱۲ جمعه ۱۰ فروردین ۱۴۰۳ - ۱۳:۵۳

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور گفت: بر اساس گزارش‌های رسمی، افت تولید میدان گازی پارس جنوبی که ۷۰ درصد گاز کشور را تأمین می‌کند، در سال ۱۴۰۴ آغاز می‌شود.

به گزارش موج خبر، منصور دفتریان رئیس انجمن مهندسی گاز کشور درباره وضعیت ناترازی گاز در کشور گفت: میدان گازی پارس جنوبی نسبت به سایر مخازن گازی کشور، اندازه بسیار بزرگتری دارد و اکنون بیش از 70 درصد گاز کشور را تأمین می‌کند. گاز این مخزن میانی است؛ یعنی علاوه بر گاز، مایعات گازی و برش‌های اتان و بالاتر را تولید می‌کند که خوراک پالایشگاه ستاره خلیج فارس و خوراک اصلی پتروشیمی‌های ما هستند.

وی با بیان این که در حالی که هنوز توسعه میدان پارس جنوبی تمام نشده، میدان در شرف کاهش تولید است، گفت:

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس در جلسه‌ای اعلام کرد که از این به بعد، با کاهش تولید در پارس جنوبی مواجه هستیم.

آقای دفتریان افزوود: در 20 سال گذشته با توسعه فازهای میدان پارس جنوبی، سالانه بطور متوسط بیش از 5 درصد افزایش تولید داشتیم، ولی متاسفانه رشد مصرفمان بیشتر از رشد تولیدمان بود و علیرغم رشد خوب و پایدار تولید، همیشه در مقاطع سرد سال، مجبور به کاهش گازرسانی به نیروگاهها و صنایع ارزآور کشور شده ایم.

وی با تأکید بر این که از این به بعد کاهش تولید گاز ملموس خواهد بود، گفت: بررسی‌هایی که درباره وضعیت تولید و مصرف گاز در شرکت ملی نفت انجام شده، نشان می‌دهد که حداکثر گاز تولیدی در سال 1418 با ادامه شرایط فعلی، 400 میلیون مترمکعب در روز است. البته در صورتی که طرح فشار افزایی میدان پارس جنوبی محقق نشود، این مقدار به 200 میلیون متر مکعب در روز کاهش می‌یابد.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور ادامه داد: اگر در خوشبینانه‌ترین حالت بتوانیم رشد مصرف را از 6 به 3 درصد کاهش دهیم، باز هم در سال 1418 روزانه هزار و 500 میلیون مترمکعب گاز در چهار ماه سرد سال نیاز خواهیم داشت.

وی با بیان این که طبق گزارش‌های رسمی، افت تولید میدان گازی پارس جنوبی در سال 1404 آغاز می‌شود، اما هم اکنون نیز شروع آن ملموس است، ادامه داد: اندازه مخزن پارس جنوبی آن قدر معنی دار است که بدون آن، اگر تمام مخازن گازی شناخته شده کشور را توسعه بدھیم، 200 میلیون مترمکعب تولید گاز در سال 1418، به 550 میلیون مترمکعب می‌رسد؛ یعنی در این حالت فرضی نیز، تولید ما حدود یک سوم گاز مورد نیاز در زمستان خواهد بود.

وی با بیان این که توسعه مخازن در شرایط موجود عملی بنظر نمی‌رسد، افزوود: درآمدهای کشور به اندازه‌های نیست که بتوان برای توسعه همه این مخازن سرمایه گذاری کرد و شرکت‌های خارجی هم در شرایط موجود، سرمایه گذاری نمی‌کنند.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور بیان کرد: در انجمن مهندسی گاز از 10 سال پیش با توجه به وابستگی 70 درصدی انرژی کشور به یک میدان خاص، به دنبال شناسایی منابع جدید گاز در قد و قواره میدان پارس جنوبی بوده ایم؛ به شکلی که گاز آن می‌عانی باشد، یعنی منابعی که مانند پارس جنوبی، مایعات گازی و برش‌های مربوط به خوراک پتروشیمی را داشته باشد. گاز منابع جدید، باید شیرین باشد تا هزینه‌ها و زمان ساخت توسعه میدان و پالایشگاه‌های گاز هم به حداقل برسد.

اداره کشور بدون پارس جنوبی هم ممکن است

وی تأکید کرد: خوشبختانه ظرفیت‌های جدید را شناسایی کرده ایم، اما این‌ها نیاز به سرمایه و زمان دارد. دید ما این است که ما نباید نفت و گاز را بسوزانیم؛ بلکه، باید آنها را به فرآورده‌های پتروشیمی تبدیل کنیم؛ زیرا ۹۵ درصد محصولات اطراف ما در پتروشیمی تولید می‌شود و منبع درآمدهای ارزی مطمئن و پایدار است و برای تأمین انرژی، باید از انرژی خورشید و باد استفاده کنیم.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور ادامه داد: ظرفیت‌های تولید برق از خورشید در ایران بسیار خوب است و پیشنهاد آن را از سال ۱۳۷۳ مطرح کردیم، ۵ کنگره ملی انرژی و اقتصاد تشکیل دادیم تا بتوانیم این مهم را به مسئولان کشور منتقل کنیم که باید به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر برویم.

وی اضافه کرد: برای این که بتوانیم از نفت و گاز فاصله بگیریم و به سمت انرژی خورشیدی برویم، باید به طور موقت از گاز که آن زمان در سبد انرژی کشور نبود، استفاده می‌کردیم. متأسفانه در این بخش به علت شرایط تحریمی موفق نبودیم و از سال ۱۳۷۳ تاکنون، روزانه کمتر از هزار مگاوات برق تجدیدپذیر تولید می‌کنیم.

آقای دفتریان ادامه داد: کشور چین در سال ۲۰۲۲، ۸۷ هزار مگاوات برق خورشیدی ظرفیت سازی و در سال ۲۰۲۳، ۱۲۰ هزار مگاوات؛ یعنی تقریباً دو برابر کل برق تولیدی ایران را ظرف یک سال احداث کرد. برق خورشیدی سهل الوصول است و هزینه کمی دارد. هر کیلووات ساعت برق خورشیدی در عربستان سعودی ۱.۰۴ سنت است، اما برق تولیدی در ایران با استفاده از سوخت فسیلی گاز، ۱۵ سنت هزینه دارد.

وی اظهار کرد: تولید برق خورشیدی با هزینه نازل، این فرصت را به ما می‌دهد که آب را شیرین کنیم و چندین بار برداشت کشاورزی در جنوب کشور داشته باشیم. صنایع آب بر هم می‌توانند نیاز خود را به این صورت تأمین کنند و این کاری است که عربستان سعودی به صورت گسترشده انجام می‌دهد.

این فعال حوزه انرژی اظهار کرد: از حدود دو یا سه سال پیش تلاش کردیم که جلسه‌ای با سازمان برنامه و بودجه داشته باشیم و این مباحث را به آن‌ها منتقل کنیم، اما به نتیجه نرسید و تصمیم گرفتیم که از طریق معاون اول رئیس جمهور این کار را پیگیری کنیم. نامه‌ای به آقای مخبر معاون اول رئیس جمهور نوشتیم و توضیح دادیم که دنیا به علت گرمایش کره زمین و پدیده‌های زیست محیطی ناشی از آن، به سمت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر رفته است.

وی گفت: در ایران بیشتر از نقاط دیگر دنیا از گرمایش کره زمین متأثر شده ایم؛ 700 تالاب و دریاچه ما خشک شده و آب‌های روان هم شدیداً کاهش یافته است. کشورهای خارجی تصمیم گرفته اند که تا سال 2030، 50 درصد گازهای گلخانه‌ای را کاهش دهند و تا سال 2050 نیز کل مصرف انرژی‌های فسیلی را به صفر برسانند. در آینده قیمت نفت هم کاهش پیدا خواهد کرد و پیش‌بینی‌ها این است که در سال 2030 قیمت نفت به بشکه‌ای 25 دلار کاهش یابد.

آقای دفتریان ادامه داد: درآمد اصلی کشور ما از نفت است و در حال از دست دادن این فرصت هستیم. این در حالی است که در کشوری مانند آلمان که در اکثر موقع هوا ابری است، تا کنون 60 هزار مگاوات برق خورشیدی ظرفیت سازی شده است. در کشورهای غربی ابهاماتی درباره کنار گذاشتن نیروگاههای موجود و ساخت نیروگاههای خورشیدی جدید ایجاد شده بود؛ بنک مرکزی اروپا به همین دلیل حدود دو سال پیش گزارش کارشناسی تهیه و اعلام کرد که اگر همه این هزینه‌ها را انجام دهیم، باز هم در طولانی مدت به نفع نداریم.

وی بیان کرد: گزارش این بنک نشان می‌دهد که با کنار گذاشتن انرژی‌های فسیلی حدود 6 میلیون شغل از بین می‌رود، اما در ازای آن، 10 میلیون شغل در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر به وجود می‌آید. انرژی خورشیدی بسیار هم ارزان است؛ در بسیاری از کشورها در ازای هر کیلووات ساعت، حدود یک تا یک و نیم سنت تمام می‌شود و سرعت ساخت این نیروگاهها نیز خیلی کوتاه‌تر از ساخت نیروگاههای فسیلی است. احداث یک نیروگاه استاندارد هزار مگاواتی برق با سوخت گاز، حداقل پنج سال زمان می‌برد.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور اظهار کرد: اکنون که با ناترازی گاز مواجهیم، می‌توانیم کاری کنیم که فعالیت‌ها در کشور متوقف نشود. راه درآمدهای ارزی کشور که اکنون صادرات نفت است، کاهش پیدا می‌کند، اما می‌توانیم از طریق انرژی‌های تجدیدپذیر، این کاهش درآمدها را جبران کنیم.

همکاری با چینی‌ها نباید محدود به جذب سرمایه باشد / جذب مشارکت راهبرد اصلی است

وی تشریح کرد: اکنون همه کشورها به دنبال تولید برق خورشیدی و بادی هستند و ما نیز در ایران، امکانات تولید و صادرات صفحات‌های خورشیدی و توربین‌های بادی را داریم. در حین این مطالعات، توافق 25 ساله ایران و چین امضا شد که جزئیات آن مشخص نیست و اولین خبر از آن، مربوط به ساخت فرودگاه با کمک چینی هاست؛ در حالی که پیمانکاران خودمان خیلی بهتر می‌توانند فرودگاه بسازند.

آقای دفتریان ادامه داد: چینی‌ها عمدۀ فناوری هایشان را از غرب گرفته اند، اما در مورد انرژی‌های تجدیدپذیر، خودشان

صاحب فناوری هستند. مثلا در مورد تولید هیدروژن سبز به فناوری الکترولیز نیاز است و چینی‌ها موفق به تولید فناوری الکترولیزی شده‌اند که هزینه آن، یک چهارم فناوری غربی است.

وی تأکید کرد: ما در شرایط موجود به دلایل مختلف، فرآیندهای تولیدی را در بخش‌های دولتی با قیمت‌های رقابتی تولید نمی‌کنیم؛ مثلا حفاری یک چاه نفت در ایران، چند برابر حفاری یک چاه در کشورهای همسایه تمام می‌شود و چند برابر هم زمان می‌برد و هیچ وقت هم به این صرافت نیفتاده ایم که روش‌های تولید ارزان را یاد بگیریم.

آقای دفتریان اظهار کرد: قیمت تمام شده مونتاژ صفحات خورشیدی در ایران با وجود داشتن نیروی کار و انرژی ارزان، بیشتر از قیمت صفحات خورشیدی وارداتی است که از مضلات مدیریتی ما به شمار می‌رود. اگر بخواهیم از تولید و صادرات توربین‌های بادی و صفحات خورشیدی، درآمد ارزی داشته باشیم، باید توان تولید با قیمت رقابتی و با آخرین فناوری روز را داشته باشیم. اگر با چینی‌ها مشارکت کنیم می‌توانیم صفحات خورشیدی، توربین‌های بادی و هیدروژن سبز را با فناوری روز و با قیمت رقابتی تولید کنیم.

وی بیان کرد: می‌توانیم از ظرفیت توافق ایران و چین برای حل ناترازی انرژی و درآمدزایی ارزی استفاده کنیم، اما چینی‌ها به دلیل بازار بزرگی که در آمریکا دارند، کاری نمی‌کنند که آن‌ها ناراحت شوند. برای حل این مشکل هم، می‌توانیم از مذاکرات و اجلاس‌های آب و هوایی استفاده کنیم و با بیان این که توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر مانع از تداوم گرمایش جهانی می‌شود، در مذاکرات مسقط این همکاری چینی‌ها با ایران را از تحریم مستثنی کنیم.

آقای دفتریان با بیان این که برای این کارها باید زمینه سازی شود، گفت: در سال میلادی گذشته در دنیا هزار و 800 میلیارد دلار در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر هزینه شد؛ یعنی مشتری وجود دارد و هر قدر تولید کنیم، امکان صادرات وجود دارد. پیشنهاد ما در نامه به آقای مخبر این بود که در ایران، بومی سازی صفحات خورشیدی، توربین‌های بادی و هیدروژن را به صورت انبوه انجام دهیم و چینی‌ها با ما شریک باشند؛ زیرا اگر شریک نباشند، همکاری جدی نخواهد داشت، اما اگر شریک باشند و سود ببرند، به همکاری با ما علاقه مند می‌شوند.

وی افزود: چینی‌ها می‌توانند در تولید هیدروژن سبز هم به ما کمک کنند؛ یعنی هیدروژنی که در مرحله تولید آن، به جای سوخت فسیلی از برق استفاده شده باشد. استفاده از این هیدروژن در خودروها نیاز به موتور خاصی دارد که با موتور خودروهای موجود متفاوت است؛ بنابراین، ما به دنبال استفاده در خودروهای داخلی نیستیم و هدفمان، تولید هیدروژن سبز با هدف صادرات و ارزآوری است.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور تأکید کرد: اگر نتوانیم این کارها را انجام دهیم، بصورت فزاینده با مشکل جدی تأمین انرژی از جمله گاز مورد نیاز کشور مواجه خواهیم بود، همچنین، 40 درصد بنزین کشور که در پالایشگاه ستاره خلیج فارس با استفاده از میانات گازی پارس جنوبی تولید می‌شود را هم از دست خواهیم داد. صنعت پتروشیمی ما هم کاملا به پارس جنوبی وابسته است و چنانچه تولید آن متوقف شود، نه تنها درآمدهای ارزی از این صنعت را از دست خواهیم داد؛ بلکه باید سالانه 10 تا 12 میلیارد دلار برای واردات محصولات پتروشیمی مورد نیاز مصارف داخلی هزینه کنیم.

وی بیان کرد: مشکلات و پیشنهادات راهبردی انجمن را در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهور، به صورت واضح بیان کردیم و حکمی را پیشنهاد کردیم که در برنامه هفتم قرار بگیرد. هدف از این حکم، زمینه سازی برای تولید انبوه صفحات خورشیدی، توربین‌های بادی و هیدروژن سبز، با فناوری روز و قیمت‌های رقابتی با هدف صادرات و ارز آوری و همچنین ظرفیت سازی برای تولید سالانه 17 هزار مگاوات برق خورشیدی در کشور با استفاده از ظرفیت توافق ایران و چین برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر است. معاون اقتصادی آقای مخبر، به سازمان برنامه و بودجه به صورت فوری دستور داد که این موارد را بررسی و در برنامه هفتم لحاظ کنند.

رئیس انجمن مهندسی گاز کشور بیان کرد: اخیرا در بررسی اخبار متوجه شدم که نهایتا برای کل برنامه هفتم، فقط ظرفیت سازی تولید 12 هزار مگاوات برق تجدیدپذیر را در نظر گرفته اند و هیچ اشاره‌های به اصل پیشنهاد یعنی ارز آوری با استفاده از توافق ایران و چین هم نشده است.

انتهای پیام /

انتهای پیام /